

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oplate itd. šalju se naputnicom ili polomnicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravnictvu u otvorenom pismu, za koji se nepleća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 547.849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rasta naše stvari, a nesloga sve pokvari» Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka u 11 sati prije podne.

Neisporučeni dopisi se ne vraćaju, nepodpisani neiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata a poštarinom stoji: 10 K u obće, 1 na godinu 4 K za seljake, 1 na godinu ili K 5[—], odn. K 2[—] na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i sveta svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Odnosaji u Primorju.

U sjednici austrijske delegacije dne 13. t. mj. govorio je među ostalim vrlo zanimivo i obširno zastupnik sudjedne Kranjske gosp. dr. Ferjančić o vanjskoj i unutarnjoj politici Austro-Ugarske. Pošto neima ovaj put većina pučanstva Primorja t. j. Hrvati i Slovenci nijednoga svoga zastupnika u delegaciji preuzeo je dr. Ferjančić ulogu, da predloži žalostne odnosaje u Primorju i da prikaže u pravom svjetlu tužno stanje primorskih Slavena. On se je opetovno svratio na naše odnosaje u svom govoru iz kojega donasmo ona nješta, koja se tiču naš Hrvata i Slavena te naših za nevolju susjeda Talijana u koliko dolazimo mi s njimi u doticaj.

Govoreć o posjedu Austro-Ugarske na jadranskom moru kazao je on, da se Austrija mogla odreći i Lombardije i Mletaka, jer da tim nije prestala biti velevlastju. Nu ona bez Trsta i Primorja u obće prestane biti velevlast, bez te pokrajine ona u obće nebi mogla obstati. To je uzrok, radi kojega bi ravnateljstvo unutarnjih posala moralo obraćati svu svoju pažnju odnosajem u Primorju. Na Adriji i u njezinom zaledju stanuje pleme, kojemu pripadam i ja t. j. Slovenci i Hrvati. Od sjevera pritišću nas Niemci od juga Talijani, a taj pritisak potiče od g. 1866., postao je žestim g. 1870. t. j. od ujedinjenja Italije i od pobjeda Njemačke nad Franczkom; taj pritisak se pako još povećao — čovjek nebi toga skoro ni vjerovao — pod trojnim savezom i pod zaštitom trojnog saveza.

„Njemačka od baltičkog mora do Adrije“, to geslo, koje i čitamo i čujemo često, imade duboko i sudbonosno značenje za Austriju.

Ojačanje slovenskoga i hrvatskoga plemena, i samo učvršćenje ovih dviju plemena na Adriji može preprečiti, da se ono geslo neizpuni. Takovo ojačanje učinilo bi iz tih plemena bedem austrijske države na Adriji i proti njemačkoj i proti Italiji.

Na Adriji imade prilican postotak talijanskoga stanovništva, te nastaje pitanje da li imade talijansko pučanstvo razloga biti nezadovoljno sa odnosaji, u kojih se nalazi? Neima! Talijani uživaju svoja prava neograničeno u školi, uređih i u javnom životu. Oni goje — da spomenem jednu od želja talijanskih — želju za sveučilištem. Premda uživaju Talijani sveučilištnu poduku u Inomostu,

njim se ipak radje priznaju vanjanimi svjedočbe talijanskih sveučilišta nego li nam svjedočbe sveučilišta hrvatskoga u Zagrebu.

A kako je pako kod Slovena?

Nije mi nakana, da razvijem poviest njihovih muka, ali ipak navešću ću nekoliko činjenica, da si uzmognete stvoriti sliku položaja Slavena u Primorju. U Istri imade 17.000 djece slovenske i hrvatske bez školske obuke. U Gorici i u Trstu bore se Slovenci više desetgodisća za slovenske pučke škole, koje njim se krute proti svakom pravu i zakonu a sa nikakvim zalozji; a da prepreče raznarodjenje svoje djece, moraju uzdržavati svoje škole iz vlastitih sredstava. — Gradska občina u Trstu zahtjeva, da gradska djeca slovenske narodnosti polaze škole u okolici, mjesto da bi im grad sam dao škole.

Takodjer u Primorju, gdje je većina stanovništva slavenska, na sudovih obće često sa tim stanovništvom pomoćju, tumača. Čak iz crkve htjeli bi u Trstu izjertati slovenski jezik. Obćinsko zastupstvo postiglo je već mnogo u tom pogledu; te se ono nalazi na najboljem putu, da to isto postigne i u okolici. Netreba drugo nego da bude vlada tako zaslijepljena, da izruči tršćanskoj občini i one patronate, koje jošte imade.

Kako ide talijanskim podanikom, kojih imade u Primorju preko 30.000? Neima občinske radnje, glede koje nebi bilo zaključeno, da se može upotrebiti samo talijanske radnike, dakako da i takove, koji su talijanski podanici. Tako se je događalo čak i na javnih skladištih, za koje je država dala milijune, dok bijaše uprava u rukah obćine i trgovačke komore. Sada je nješto bolje okada vodi i sama država upravu. Nu i sada postupaju onako oni činovnici, koji su stupili od stare uprave u novu.

U zemaljskih saborih Istre i Trsta jest slavenski jezik bezpravnim, tamo je čak život zastupnikah u pogibelji. U Gorici i u Istri imade većina stanovništva samo manjinu u zemaljskih saborih.

Kako je pako u državnom saboru? Prije bijaše u državnom saboru 12 zastupnika iz Primorja. Od tih bijaše poslanih od Slavena, dakle od većine stanovništva, pet, a od manjine, od Talijana sedam. Nakon izborne preinake imade 15 zastupnika iz Primorja, i od tada šalju Slaveni u državni sabor 4 zastupnika, dakle jednoga manje nego li prije. Manjinu pako, Talijani, šalju ih 11, dakle četiri više negoli prije.

A kako je u delegacijah, gospodo moja? To će Vas zanimati. Primorje zastupaju tri Talijana a četvrti Talijan dolazi iz Trenta. Po tomu su u austrijskoj delegaciji Talijani zastupani po četirih delegatih, a svi južni Sla-

veni samo po dvojici, po mojoj malenkosti i po zastupniku iz Dalmacije.

Kadno bijasmo printješi u dvorskoj palači, stao sam uz jednoga postovanih članova visoke delegacije, koji je izjavio svoje začudjenje nad tim, odakle imade toliko Talijana. Na to sam mu odgovorio: „Preuzvišeni, to je djelo vlade, koja bijaše na kormilu u doba izbora“. Kako pa djeluje taj razmjjer na narodnostne odnosaje u Primorju? Za to valja samo prisposoditi uspjeh pučkoga popisa od g. 1851. i g. 1890. Ta prisposoda jest doista poučna.

Godine 1851. imala je grofija Goricka stanovništva; 136.000 Slovenaca i 62.000 Talijana, g. 1890. pako samo 135.000 Slovenaca a 76.000 Talijana, dakle 14.000 više.

Istra je imala g. 1857. Slavena 170.000, a Talijana 72000, a g. 1890. Slavena 185.000, dakle 15.000 više i 118.000 Talijana, dakle za 46.000 više.

Konačno je imao Trst g. 1851. Slovenaca 27.000 i 51.000 Talijana. Broj Slovenaca bio je g. 1890. isti, dočim je broj Talijana poskočio skoro za 100 postotaka, naime za 49.000. Godine 1851. bijaše dakle 334.000 Slavena proti 185.000 Talijana a g. 1890. Slavena 346.000 proti 294.000 Talijana.

Većina stanovništva Primorja pomnožila se je dakle u tih 40 godina za 13.000 a manjina za 109.000. Treba jošte samo jedno dobro desetgodisće, te će razmjerje nastati takovo, da će Primorje postati zrelim, da se odtrgne od ove države.

Dolazim k zaključku.

Mi se odričemo nade, da će odlučujući činbenici doći do spoznanja, da pritisak na slovensko i hrvatsko pučanstvo na Adriji i u obće u njegovom sielu, te podupiranje drugih plemena baš na tom zemljištu znači griješiti na budućnosti Austrije. Dalmaciju je Italija skoro izbrisala iz reda onih pokrajina, o kojih misli Italija, da imade na nje pravo po narodnosti te po poviesti. Kako je došlo do toga? Jedan general, sin zemlje, doveo je do toga preokreta. Nije trebalo drugo nego onaj puk oslobođiti, te se je odmah pokazalo 96, 97 postotaka Slavena u Dalmaciji.

Gojimo dakle nadu, da će takodjer glede Slovenaca i Hrvata izvan Primorja prodirati, prije nego li bude prekasno, to spoznanje, da ta plemena, koja se drže žilavo svoje narodnosti, te ju brane junački, valja podupirati ne samo zato, jer to zahtjeva zakon i pravo, već dapače i s razloga, jer su oni dragocien činbenik za skupnu državu, jer s a činjavaju strazu na Adriji.

Jezik na državnih željeznicah u Istri.

Upit

zastupnika Spinčića i drugova na njegov preuzvišenost g. ministra željeznica, stavljen u sjednici carevinskoga vieća dne 16. decembra 1899.

Uvažujući, da imade pučanstvo nepobitno pravo obćiti sa činovnici, postavljenimi na postajah svoje domovine u svojem materinskom jeziku bez tumača, uslobadaju se podpisani postaviti na njegovu preuzvišenost gosp. ministra željeznica, obzirno na to, što su željeznički činovnici u Drugi i Herpelje—Kozina u Istri nevišti slovenskomu ili hrvatskomu jeziku, sljedeći upit:

„Je li njegova preuzvišenost sklona obzirno na navedene slučajeve i u obće kod c. kr. državnih željeznica u Istri, namjestiti činovnike višete slovenskomu ili hrvatskomu jeziku?“

U Beču, 16. decembra 1899.

(Sljede potpiši.)

DOPISI.

Unije kod Lošinja. *) Selo Unije

čisto je hrvatsko, što potvrđuju matice vodjene u početku glagoljskim pismeni. Te izjave dušobrižnika na početku ovoga stoljeća činjene višim političkim oblastima, u kojih je dušobrižni svake godine javljao, da se u Unijah govori jedino ilirski t. j. hrvatski. Na Unijah ne ima nikakvih došeljenika, već su svi starosjedioci. Govor se nije niti do danas promienio, već je ostao jedino hrvatski, a u crkvi se i danas sve obavija u glagoljskom dotično u hrvatskom jeziku. Nu našlo se je smušejukaj policainih iz Lošinja, koji su počeli širiti nekakve talijanske ideje. Naši nespašeni u Lošnju mudre su lije, te nisu htjeli reći Unijama, da je Talijan, već da je Istrijanac a ne Hrvat. Njeki pametne glave unijске su se toga nokli i zubni primile te su utisnile da su oni Istrijanci. Jadrnici! Kao da se ne diele i Istrani na istarske Hrvate i istarske Talijane. Reci njim, da po njihovih izjavah morali bi biti Talijani. Tad će oni na te skočiti vječ: mi nismo Talijani i to kaže, da smo mi Talijani, taj nam nanasa najveću uvredu, jer i mi smo se borili pod Visom proti Talijanom, već mi smo Istrijanci i kao svjedocanstvo ti navadaju, da su oni kod posljednjega popisa pučanstva bili Srbo-Istrijani, a oni se izpovjedaju Hrvatina kao Srbo-Hrvati. Pa da nije velika mudrost naših nespašenih u Lošnju. S toga upozoravam već sada političke oblasti, da pazu kod nastajućega popisa pučanstva.

Dne 27. svibnja 1898. učinili smo molbu na ministarstvo bogostovja i nastave, a dne 21. rujna 1898. na pokrajinsko školsko vieće, da se unijšku pučku školu zakonom proglaš za nastavnim jezikom hrvatskim, a talijanskim kao predmetom; opet mjeseca lipnja 1899. pospješili smo na obe više oblasti, da se jednom riječe naše molbe, ali rješjenja ne vidimo; s toga ovim putem prosimo naše zastupnike na carevinskom vieću, da bi se oni popitali kod ministarstva bogostovja i nastave, zašto se naše molbe već jednom ne riješe. Malo iza toga učinili su i naši nazovi Istrijanci valjda po nalogu svojih gospodara u Lošnju molbu, da bude u Unijah čisto talijanska škola. Koliko smo mogli doznati iz pouzdana izvora, na taj molbi je mnogo potpiša neistinitih.

*) Zakasnilo radi nestajice prostora.

Na tu neistinitost mnogih podpisanih bilo je c. kr. kot. škol. vijeće upozoreno, ali koliko nam je poznato, još do sada su skupljajući nisu bili pozvani na red. Ne znamo, što misli naš gospodin voditelj c. kr. kot. poglavarstva kao predsjednik kot. škol. vijeća; nu ovim ga uvjeravamo, da ako naša seljačka "ušesa od kratka vremena ne doznaju, da li se je što poduzelo u smislu prijave tada ćemo, biti tako slobodni obratiti se izravnim putem ministarstvu.

Prošle su već dvije godine, a treća je već na izmaku, da nam se nije proglasilo, kad je izložen občinski proračun: Mi smo se i radi toga potužili voditelju c. kr. kot. poglavarstva, ali pomoći nije bilo. Naše selo brojalo 850 duša, te je u godini 1898. plaćilo 890 for. 19 nvč. izravnoga poreza, a na taj porez se plaćalo u istoj godini 140 po sto občinskoga nameta. Naši redoviti troškovi po vlastitoj izvaji občine iznašaju godišnje: ancijanu za izručenje opomena for. 6; ancijanu za troškove novčanica for. 575; ancijanu kao pomoćniku c. kr. zemljomjera for. 10; ancijanu kao paušal for. 1260; ancijanu kao pisaru ancijanata for. 24; ancijanu kao teklicu ancijanata for. 10; ukupno ancijanu for. 68 i 35 novč.; za upravu u Malom Lošinjcu for. 300; za najam školske zgrade for. 5770; učitelju za stanarinu for. 80; učitelju za školski paušal for. 22; poljskim stražarom f. 168; primajli f. 60; dakle sav naš redoviti trošak iznosi ukupno for. 75605. Kad bismo dakle samo 100 po sto občinskoga nameta plaćali, još bi nam preostajalo for. 134 i 14 novč. za izvanredne troškove, a mi smo plaćali prošle godine 140 po sto, dapače su nam ove godine občinski namet povećali, akoprem koncem godine 1898. nismo imali ni pol novčanica duga po vlastitoj izvaji same občine. Sad nek se prispodobi naš občinski namet sa redovitim troškovi, pak će se svaki osvjedočiti, kako nas liepo miluju u Malom Lošinjcu. Kad je proračun izložen, to nam ne javljaju, da se ne možemo proći istomu uteci, a občinskoga zastupnika ne imamo niti jednoga i tako na obćini rade s nami, što ih je volja. Naši pametni nazovi — Isrijanci idu samo glasovati za lošinjsku gospodu, te njim je dosta, da se ovaj dan nažderu za hadava makaruna i da dobiju 2 for. za radnicu, akoprem njim se kasnije rugaju, da se jeftinije prodaju nego obični prašćici, a ne traže, da bude tko izmedju njih u občinskom zastupstvu. Kasnije se tuže na velike namete, a jandnici prvom prilikom će se opet prodavati za istu cijenu. Obćinski izbori su opet pred vratima, nu naši u Lošinjcu se ne miču. Kad bi se samo malo u Lošinjcu naknuli, sjegurno bismo u trećem tielu pobijedili, a ovako biti će polag navade stare. Ustrojilo se je u Lošinjcu družtvo „Zora“, gdje se skupljaju radnici i obrtnici, nu koji su svjestni svoga roda i koljena, nu neku našu gospodu kao da od istoga družtva razstavlja kinezijski zid. To valja da prestane, jer je u narodni samom narodni spas.

Ugledajmo se u svoga biskupa, koji je upravo u lošinjskoj crkvi svoj gospodi u oči izjavio: Ja nisam paustavista, već sam pastir svoga stada, te se moram lakodjer za pogažene i zapuštene skrbiti.

Za posjeta namjestnikova na Unijah vidjelo se liepih stvari. Uza školske stube morao je namjestnik sa pratnjom preskakati po 2 stepenice da si nogu ne slomi jer je stepenica manjkalo. Djeca školska morala su držati rukom klupe, da ne budu povuljene po tielu, jer je skoro svim klupama falilo nogu, ili bile inače razlikovane. Na ruskom računalu falile su cijele šibke i cijeli redovi krugljica, a crna ploča bila je tako bijela da se kreda nije po ujoj poznala. Učitelj je javljao to više puta na stariju oblast, ali ova ni makae. Znajući željni suo hoće li se po namjestnikovu posjeti maknuti. Kad budu napravljene manjkajuće stepenice javit ćemo to čudo u Našoj Slugi.

Volosko, 24. jenera. Već preko deset godina postoji u Voloskom kotarska bolesnička blagajna, kojom je dosada upravljalo c. kr. kotarsko glavarstvo u Voloskom. Od svoga ustrojenja pa do sada niti je ikada bio raspisan izbor za upravu bolesničke blagajne, niti je usljed toga ikada bila glavna skupština iste. Kotarsko je glavarstvo samovoljno upravljalo tom blagajnom kako mu se najbolje sviđjalo. Koncem godine 1899. bijahu ipak već jednom raspisani izbori za upravu bolesničke blagajne, te bijahu ti izbori uređeni za 28. decembra 1899. Premda se, valjda naumice, izbori razglasili tek nekoliko dana prije samoga izbornog dneva, ipak se naši na izbor pripravili, te ko jedan svi pristupili, izabrav jednoglasno

i izključivo naše predložnike. — Već bi bila morala uzsluđiti predaja uprave, nu toga još nevidimo, premda, je od izbora prošlo već mjesec dana. Ili zar je kotarsko glavarstvo toli uspjehu izbora rekuralo? Znamo vrlo dobro, da mu taj uspjeh nije po volji, ali nit mu možemo pomoći ni nit tko drugi. Predaja uprave morat, će ipak uzsluđiti i to čim prije. Ako gospodina nisu imala pripravne račune, teško da će ih ni sada naprećac moći pripraviti.

Našim pak preporučam, da blagajnu u redu preuzmu, te istom razborito upravljaju te ne bude u buduće povoda: bezbrojnim tužbama sa strane sjromasnijih radnika, koje se još pošeno izpovalo kad su se koji put usudili što pritužiti.

Postenim, razboritim i složnim radom, bolesnička će se blagajna u Voloskom tako utvrditi, da će posvema odgovarati svrsi radi koje bijaše jednom ustrojena. — Idemo da vidimo, kad će uzsluđiti predaja. — Svakako se nadamo, da će to biti još u ovom stoljeću.

Politički pregled.

U Polt, dne 31. jenera 1900.

Austro-Ugarska. Odmah nakon nastupa novoga ministarstva prihobile su službene novine program nove vlade. Najvažniji zadatak nove vlade jest izmirenje naroda. Spoznanje težkih odnošajah, u kojih se nalazi monarhija, dovelo je odlučujuće krugove od toga, da su odlučili nastojati svimi sredstvi, da se dokrajči ili barem ublaži narodna borba. Radi toga da će vlada u što kraćem roku pozvati sve stranke, neka pošalju pouzdanike u konferenciju u Beč, a ona će sama konferenciji staviti na razpravu niz predloga, koji idu za izravnanjem postojećih oprieka. Tada će biti jedna od prvih zadaća carevinskoga vieća, da na temelju uspjeha ovih dogovora stvori zaključak o pitanjih, koja su tu odlučna.

U tom pogledu učinila je vlada prvi korak, pozvavši Niemce i Čehe, da izaberu svoje pouzdanike koji će doći dne 5. febrara u Beč na konferenciju.

Česi su s početka zahtjevali, da se na toj konferenciji izravnaju opriek u pogledu jezikovnog pitanja za Česku, Moravsku i Sleziju, dočim traže Niemci, da se to pitanje zadržava za svaku zemlju posebice. Zadovoljeno je u tom zahtjevu Niemaca.

U Pragu izabrani su prvaci njemačkih i českih klubova, koji će ugovarati na konferenciji. U mladočeskom klubu u Pragu izrečena je nada, da će se na konferenciji spružiti misao, da se stvori jezični zakon i za ostale pokrajine, zastupane na carevinskom vieću i to osobito obzirom na Hrvate i Slovence.

Ministar predsjednik dr. Koerber obratio se pismeno na zastupnika dr. Funke-a kao prvaka njemačke ljevice, na dr. Engela kao načelnika českoga kluba i na grofa Palfy-a kao načelnika kluba konservativnoga vjelo-posjeda, da odašalju na konferenciju pouzdanike klubova za 5. febrara.

Kod tih dogovora sudjelovati će dakle sauo zastupnici českoga i njemačkoga naroda u Ausuriji, dočim je novo ministarstvo izjavilo, da će na konferenciju pozvati zastupnike stranaka. Po našem mienju morali bi kod te konferencije sudjelovati i zastupnici onih naroda, koji trebaju uređenje jezičnog pitanja ništa manje nego li Niemci i Česi u Českoj, Moravskoj i Sleziji, a to su Hrvati i Slovenci naših južnih pokrajina. Nu njihove zastupnike, dapače čitav klub, u kojem se oni nalaze, posve se je mioniošlo. Doista bilo bi žalostno, kad bi se imalo uređiti jezično pitanje jedino za jedan dio ove pole monarhije, dočim bi i nadalje ostali

u tom pogledu nesnosni odnošaji ovdje na jugu.

Službeni listovi proglasili su povrtvu zaključaka posljednjih delegacijah. Prema tomu isnosi ukupna potreba 337,347,581-K. Za Bosnu i Hercegovinu traži se osim toga 7,302,000-K.

Kod naknadnog izbora jednoga zastupnika za carevinsko vijeće u izvanjskih obćinah susjedne Goričke, izabran bijaše nakon zestoke borbe bivši zastupnik grof Coronini.

U hrvatskom saboru u Zagrebu bijaše se oštra borba izmedju opozicije i vadinovaca. Na dnevnorn redu je još uvijek razprava o zemaljskom proračunu. Opozicija nalvaljuje zestoko na vladu i njezin sustav, koji dovodja hrvatski narod u podređen položaj napram Ugarskoj.

U južnoj Africi doživili su Englezi novi poraz. Glavni dio njihove vojske, koji je imao osloboditi obsjednuti grad Ladysmith pretrpio je težki poraz kod rieke Tugele, koji je bio velikim naporom prebrodio. Taj novi poraz englezkih četa u južnoj Africi novim je dokazom o junačtvu hoverskih četa.

U Kini nastala je promjena na priestolju. Mladi cesar bio je silom maknut sa priestolja i na njegovo mjesto postavljeno nejakio diete. Govori se, da bijaše nesretni vladar umoren.

Franina i Jurina.

- Fr. Ča je Jurino istina, da su na našel izulah najtrji Talijani Lošinjani?
Jur. Bravo da su. Če neznaš, da su prišli va Lošinj iz Rima i Fiorenci današnji Katarinčić, Hreljičić, Kozulčić Martinoličić, Fucčić i oni njihovi kumpanjici, ki nose visoko talijansku banderu.
Fr. Ma ta imena nezvone pravo po talijansku.
Jur. Ne baš pravo, zač su njim je Hrvati pokrvarili, ma nekada su bila čisto talijanska.
Fr. Tako je tako!

Domaće i razne viesti.

Mate Radošić. U subotu preminuo je u Poreču kanonik stolnoga kaptola preč. g. Mate Radošić, nakon duge i teške bolesti providjen sv. otajstvi za umiruće u dobi od 69 godina. Pokojnik je služio više godina kao župnik u sv. Lovreću paze-natičkom, odakle ga pozvaše prije 6-ili 7 godina u Poreč. Bio je blaga i plemenita srca i čutio je iskreno s našim narodom, nu zrak, u kojem je živio i družtvo, koje ga je obkoljivalo, uplivaše na njegovu mirnu i blagu čud u toliko, da se nije poduo otvoreno ustati na obranu naših svetinja koli crkvenih toli narodnih. Viećni mu pokoj!

Talijanski zastupnik Verzegnassi pred svojim biračima. U nedjelju izvestio je talijanski zastupnik za furlanski vjestopjed g. Verzegnassi svoje birače u Gradški o svojem djelovanju u državnom saboru i u obće o radu talijanskoga kluba na carevinskom vieću. Po danom talijanskom običaju napao je i on slavenske zastupnike u obće, napose one iz Primorja, koji bi tobož htjeli poslaventiti sve Talijane Primorja. Na koncu sastanka bijaše prihvaćen predlog, da se talijanski zastupnici u carevinskom vieću suprotstave klauzuli na vino u ugovoru sa Italijom, ako dodje do obnove ugovora.

Mati njemačke carice. Dne 24. t. mj. preminula je u Draždjanima mati njemačke carice Auguste, nadvojvodkinja udova Fridrika od Slesvig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, rođena princeza Adelaida od Hohenlohe-Langenburg.

Razdor u talijanskom političkom družtvu za Istru. Nedavno smo javili, da je bivši predsjednik talijanskoga političkoga družtva za Istru Bartoli odbio čast predsjednika toga družtva, a zatim položio mandat zastupnika na istarskom saboru, jer da njegovi politički istomišljenici neodobravaju djelovanje talijanskih zastupnika na carevinskom vieću.

Sada doznajemo iz talijanskih novina, da je dr. P. lonpino položio čast odbornika toga družtva, jer da neželj odbor stvarati nepriklia kod predstojećih obćinskih izbora u Umagu, gdje da će se boriti dvie talijanske stranke. U taboru talijanske gospode Istre nije dakle sve u redu, kako bi možda tkoog mislio.

Iz Zrenja pišu namu 20. t. mj. Tuga nam para srce, što Vam moramo i danas samo žalost i nevolju našu javljati. Maknuli nam odavle dobra i objubljena sreenika, kojega je ogromna većina puka bjela imali svojim župnikom i takovim bi bio stalno postao, da nebijaše šačice spletkarza a da bijaše iole dobre volje i odlučnosti koji kod crkvene toli svjetske oblasti.

U Trstu na ordinarijatu izgledale su kamenje naše deputacije kmetskim postioi, ali svi njihovi putevi, sve njihove molbe ostaje neustišane. Dolazili bi kući svaki put punimi bisagami obećanja, od kojih se nije obično nikada nijedno izpunilo. I kad nam maknuše zadnjega župe-upravitelja, obećao nam je presv. g. biskup, da će odmah raspisati natječaj za mjesto župnika a taj odmah, traje već eto skoro mjesec dana, al o natječaju ni traga ni glasa. Komu da dakle više vjerujemo, komu da se još utećemo? Bog je visoko a pravica daleko!

Pravedna kritika talijanske „Sinjorije“ u Istru. Glasilo talijanskih socijalnih demokrata u Primorju „Il lavoro“ izlazeći u Trstu, donio je prošloga mjeseca oštru, nu posve pravednu kritiku o djelovanju talijanske gospode u Istri. U urođnom članku pod naslovom „Odporni duh“. Povodom glavne skupštine talijanskoga družtva za Istru.

Zalimo, što nam bijaše do sada nemoguće radi neslašice prostora obširnije osvrnuti se na rečenu kritiku, nu čim nam dopusti prostor lista, prihodić ćemo našim čitateljem važnija mjesta iz spouenutog članka

Iz Višnjana pišu nam: Porečka baba „L' Istria“ javlja najvećim slovima tiskarne (a židovski Malis prenaša), da je državni odvjetnik u Rovinju stavio pod obltzbu hrvatskog načelnika i tajnika radi tobožnjeg izkvarjenja izbornih listina. I ona znaide i za zakon još prije nego je sama obtužnica urećena, ali ona ima fini nos pa znaide i do Rovinja nanjuštiti. Svakako sada više ne govori o zločinstvu zlorabe uredovne vlasti već o prestupku, no, dok zadnja molba ne izreče svoju, moći će se još dosta nabrljati. Ali baba šuti i ne javlja da je upravo sudiste u Beču unistilo zaključke zemaljskog odbora u Poreču i da su sjednice obć. zastupstva u Višnjanu bile pripoznate redovitim i valjanim i bez glasovira i premda su se bili odrekli njezini komedijanti zastupničke časti, te da zemaljski odbor nije imao temelja da predloži niti namjestništvo da razpusti ovo obć. zastupstvo. Idemo da vidimo kada će biti urećeni novi izbori i dokle će nametnuti upravitelj praviti dugova na teret puka i obćine, te prestati nesnosno i dozlogrdjeno proguranje hrvatskog jezika. — Nazad dana neki mesar, jedan, krečmar i vječni študent, priredili ples — u dobrotvorne svrhe t. j. da se sabere stogod za izbore, ali ne samo što nije dao obilata prihoda, nego su se na zadnju ljudi deli si porječkali i zaključili svečanost kako obćino se zbiva medju onom aristokracijom. Bog i Hrvati!

Talijanske osnove za potalijančenje kvarnerskih otoka. Gosp. Salata, koji je do sada pisao brošure o glagoljici, bacio se je u najnovije doba i na političko polje. Ovih dana razpleo je u jednom talijanskom lažliberalnom listiću svoju, osnovu, kako bi se dalu kvarnerske otoke u obće, napose otok i grad Cres posve potalijančili. Mi ćemo se u jednom od budućih brojeva na tu osnovu mladog gospodina obširnije osvrnuti a za danas dovoljimo našim pravnikom na kvarnerskih otocih neka budu oprezni, jer naši dobri susjedi neće stalno ostati kod same osnove, već će ju bez dvojbe i započeti provadjati. Pozor dakle otocani!

Budući zadarski nadbiskup: U hrvatskim listovima Dalmacije čitamo skoro nevjerojatnu vijest, da vlada naime namjestoj, da bude izabran zadarskim nadbiskupom porečko-puljski biskup presvj. g. dr. Flapp.

Uredovanje kod e. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom. Pišu nam iz Voloskoga: Već često bilo je i u javnosti posve opravdanih pritužba proti uredovanju e. kr. kotarskoga poglavarstva na Voloskom, komu je žalobivo poznati Alojzij Fabiani već desetak godina na čelu. Ne samo da se ljudi tuže na svakojaku recimo blago nepojmiva rješavanja, i u nepojmivi postupak pojedinih organa u raznih zgodah; nego se i osobito na to tuže, da se rješavanje oteže, da se drže kod njega neriješene stvari tjedne i mjeseca, koje bi se moglo u pet, deset, petnaest minuta riješiti; a da jih ima i takovih koji čekaju i godine na rješavanje. Onomadne, prije koji mjesec, bio je došao e. kr. namjestnik na Volosko, pak se je ono vrijeme govorilo, da je na tanko pregledao ured e. kr. kotarskoga glavarstva i poslovanje u njemu. Za posjet e. kr. namjestnika znalo se je prije; a mogle su znati zanj i občine i stranke, jer se je neposredno prije njega rješavalo stvari brže, i posvuda u jezicima, i dosta pravilno, u kojih se po višem naglu i po zakonih moradu rješavati. Mnogi su mislili, da će i posle posjeta namjestnika tako biti. Al su se žalobivo prevarili. E. kr. namjestnik je valjda polhalo poslovanje, a kašnjenja u rješavanju; kao i jezikovno nepravilno pisanje, učestala su i opet, tako da smo opet u staroj trajni. Gospodin Alojzij Fabiani neima vremena, ima drugih zabavica; a po njemu se drže i ostali njemu podređeni. Nebi li se tomu leka našlo? Državljani, plaćajući davke, imadu pravo zahtjevati, da se redovito rješava njihove stvari, i da se jih pravilno rješava.

Ovog utorka doplovio je u puljsku luku ratni brod republike Argentine, "Presidente Sarmiento". Nakon običajnog pozdrava od 21. lica sa strane broda i gradske tvrđave; usidrio se brod u izvanjskoj luci. Brod je dug 82 a širok 13 m. Njegov displacement iznaša 2750 tona, a jakost stroja 2000 konjskih sila sa brziinom od 13 milja na sat. To je školski brod, te putuje sa kadetima u naučne svrhe.

Izložba govodjeh blaga. Iz Podgrada javljaju nam, da će se tamo održavati dne 26. marca t. g. izložba i udarivanje govodjeh blaga za sudsne kotare Podgrad i Volosko. Za nagrade razdijeliti će se u svemu 500 kruna.

Iz Zrnina nam pišu: Nakon što su bili občinski izbori sa strane e. kr. namjestništva u Trstu bez razloga uništeni; (u I. i II. tielu bili su jednoglasno izabrani narodni predloženi) vršili će se ponovno izbori i to: III. tielo dne 5. II. tielo dne 6. I. dne 7. veljače.

Takozvana talijanska struka sa svojim generalom Napolonom, komu se pridružuje zadnjih izbora barba Mate Kršanac sa svojim Vlašićem, da će stupiti složno u borbu. Vidjet ćemo. O uspjehu javit ću vam brojavno.

Iz Opatlje. (Zabave u Zori). Šaljem vam "Program velikoga koncerta i plesa", što ga daje "Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo "Lovo" u "Zorinih" prostorijah, u Opatiji dne 1. veljače 1900. Probićte ga koliko znate i možete. Iz njega je razvidno, da će tu već poznata lica predstavljati veseliu igricu; da će svirati ljubičasta glazba pod ravnanjem samoga kapelnika; da će pjevati uješoviti pjevački i tamburaški zbor pod ravnanjem čestitoga Hrvata A. Gervais, kako se je to već mnogo puta u nizu više godina u "Zorinim" domu na veliko zadovoljstvo prisutnoga občinstva dogodilo. Ovaj put, dne 1. febrara; biti će i nješto novoga. Neumorni Gervais priredio je za orkestar operetu za četiri glasa. "Jefina zabava u kupalištu" od R. Nejedlyja, i tu će operetu pod ravnanjem njezinoga prireditelja pjevati orkestar trojica gospode i jedna gospodjica kao i zbor "Lovorova". Tim je "Lovor", kako i sam "Zabavni odbor" u svom pozivu izlaze, privedo kraju svoj smionu naum, da bude občinstvu prilika, da za prvi put na ovom hrvatskom tlu čuje operetu u svojem milozvučnom hrvatskom jeziku. Zajedno sa svimi prijatelj i prijateljicami "Lovora", naročito svimi Hrvat i Hrvatice, radujem se već unaprijed užtku, što će nam ga pružiti "Lovor" kod izvajanja toga "svoga smionoga nauma".

Ovom zgodom nemogu, a da se ne osvrnem inakar i posve kratko na zabavu što ju je "Lovor" bio priredio na dan netom prošlih sv. Trih Kralja. Igrale, su se dvie vesele igrice: "Stričeva oporuka"

od F. Z. Milera, i "Posljedice zaboravljivosti" od nepoznatoga domaćega pisca. K tomu se je deklarovala pjesma A. Harbanišića "Našoj braći i nebradi". Neću nabrajati imena onih, koji i koje su to sve izvajali i izvajale, nego reći ću samo, da se je u sve prikazalo na pozorištu 11 različitih osoba; ženskih i mužkih, naših vriednih mladih Hrvatica i Hrvata; i da su svaki svoju ulogu dobro, izvrstno odigrali, te da se možemo ponositi sa našim mladim narastajem.

Opaziti ko da dalje, da je na razporedu bila takodjer "Prigodna rieč", i to po drugi put takodjer odpala. Povodom toga bilo je nješto razpre u jednoj novini, koja je za stalno dobrom vjerom tiskala što njoj se je poslalo, i koja stalno nije znala, da je tu po sriedi njeka zadjevica, pizma, kako li da ju nazovem. Takova što neć bude daleko... od "Lovora", i svih njezinih članova, i svih nas Hrvata i Hrvatica, pa gdje mi bili. Radimo svi, koliko i gdje možemo, na bistrenje uma i oplemenjivanje srca. Priznajmo međusobno plemenite nakane i trud, i ako hoćemo zasluge, koji u prošlosti toli u sadašnjosti, jedan drugoga, nećine nikakvih malenkostnih razlika, nego imajuć uvijek pred očima u malom i u velikom našu hrvatsku skrupnošć, te u obće našu milu i sa svih strana ugroženu hrvatsku domovinu. To imajuć pred očima, opetujem, radimo svi, svi bez iznimke, kako gdje i kada ko može, priznajuć svako svakomu njegove dobre namjere, njegov trud, njegove zasluge, bilo u prošlosti bilo u sadašnjosti, bilo za budućnost — pa „ko zna bolje rođilo nu pođe“; rođilo svim koliko je gdje više moguće; bez zavisti jedan drugomu, paće radujuć se jedan drugomu.

Na svrsi opazim da su čestiti vlastnici "Zorinoga" doma, kojemu imamo zavistali da se u obće može u Opatiji davati toli liepih zabava, doskočili jednoj dosadnoj neprilici tim, da su iz sobice, iz prve dvorane dali napraviti stalno pozorište, pak da se tako već davaju i davat će se unaprijed zabave u prvog dvorani s rečenim pozorištem, a da je druga dvorana pridržana uvijek za zasebne zabavice i za okriepu. Tim je učinjen liep korak naprijed, a na tom se ima zahvaliti rečenim vlastnikom "Zore", koji kao začetnici narodnoga hrvatskoga života u Opatiji, nežale ni truda ni troška, kad se radi o našim i napredku hrvatske Opatije i hrvatske stvari u obće; i koji nebi bili dosegli što su dosegli, da se nisu znali snašati među sobom, i da nisu složno radili za skupnu svetu stvar.

Lažliberalci proti hrvatskoj pravnici u Pazinu. Kako doznajemo iz talijanskih novina, nakanila je cesarska vlada ustrojiti u Pazinu pripravnicu za učitelje. Proti toj vladinoj nakani, koja odgovara posve pravici, zakonu i potrebi Hrvata Istre, prošrvjedovalo je najprije talijansko političko društvo za Istru, a za njim poveli se i tobožnji liberalci tršćanski, koji su dne 23. t. mj. na svojem sastanku digli svoj glas p o d a s k i glas proti ustrojenju takove škole u čisto talijanskom gradu Pazinu.

Mi se nadamo, da će ovi ničim neosnovani prosvjedi talijanske gospode Trsta i Istre naći ono vrijeme, koje su i zapustili, te da neće radi njih nikoga zaboljeti glava.

Župe-upravitelj, koji daje samovoljno patronat nad župnom crkvom občini. U talijanskim novinama čitamo, da je občinski zastupstvo u Malom Selu razpravljalo dne 16. t. mj. o molbi mjestnog župe-upravitelja veleč. Craglietta, da može provesti nekoje popravke i radnje u župnoj crkvi. Prigodom te razprave iztaknuo je občinski načelnik:

1. da g. župe-upravitelj molli občinu za dozvolu popravka crkve iz crkvenih sredstava;
2. da g. župe-upravitelj priznaje občini patronat nad župnom crkvom;
3. da bijaše nakon toliko loših uprava izručena uprava crkve izvrstnomu svećeniku, koji izbjegava narodnostne borbe;
4. da je taj upravitelj razlikujuć se u tom od svojih predasastnika — priznao občini patronat nad crkvom i pravu občine, da se izravno mješa u upravu sa crkvenim imetkom.

Občinsko zastupstvo primilo je velikim zadovoljstvom na znanje probćenje g. načelnika, a mi, ilemo da vidimo, što će na to preč. biskupski ordinarijat

Globu, ako se odazove sudbom pozivu? Primih od e. kr. kotarskoga u Pazinu sriedički tiskani poziv: "Pozivlje Vas se pred ovaj sud u sobu broj... na... u... satih... podne: da budete saslušani (sic!) kao svjedok, pod prijetnjom zakonskih posljedica označenih u § 150. k. p. kad bit će doša o"

Ako se ne varam, taj § 150. k. p. prieti se globom onim, koji se ne odazovu pozivu. Za mene je dakle svakako johl! Podjem li na sud, sgrabiti će me na temelju poziva radi toga, što sam se odazvao i došao. Ne podjem li, sgrabiti će me opet na temelju paragrafa, jer se nisam pozivu odazvao. Dakle, ili ovako, ili onako globa bit će svakojako. Što me Vi svjetujete? X y.

Skraina drzovitost. Doživjeli smo ovo posljednjih dvadeset godina svakakvih u našoj tužnoj Istri od strane talijanske gospode, občinskih ureda, zem. odhora, a na žalost i od e. k. ureda razne struke. Na da čemo i to doživjeti, da će jedan e. k. ured javno ustati, da potaljanjuje imena naših mjesta, toga lje nismo očekivali. A to se na žalost dogodilo ovih dana na e. k. poreznom uredu u Pazinu.

Od tomu je naime pod br. 225 (K. k. Hauptsteueramt) poslano 9. dne t. mj. službeno pismo. "Al Ufficio Comunale di Finale (Bogliuno!)"

Mi se nadamo, da je sl. občinsko glavarstvo u Bojunu učinilo svoju narodnu dužnost, a od dvorskoga savjetnika g. Zimmermana očekujemo, da će on svom strogostu zakona postupali proti ovako potaljanjućim činovnikom: te da neće dopustiti, da budu e. k. porezni uredi gnjezd a i redentizma u Istri.

Još o prodaji občinskog zemljišta u Novoj Vasi kraj Poreča. Poznato je našim čitateljima, kako se naši čestiti Novovašani zubina i noktima protive nakani talijanske gospode u Poreču, koji su u občinskoj sjednici zaključili, da se proda občinsko zemljište u Novoj Vasi.

Naši Novovašani poslali su jurve dva puta svoju deputaciju u Trst na e. kr. namjestništvo, gdje je ista molila, da se zaprieči prodaja rečenoga zemljišta. Oni su učinili i utok proti zaključku občinskoga zastupstva u pogledu rečene prodaje, nu do danas t. j. nakon dvih godina neimaju povoljne rješitelje. Oni mole, da se občinsko zemljište podieli među obćinare Nove Vasi, pa ako imade potreba za gradnju škole ili puteva ili crkve itd, neka se udari namet kog će dragovoljno plaćati.

Mjeseca decembra 1899. bila je u Trstu zadnji put jedna deputacija na namjestništvo, gdje njoj rekoh, da se popita kod e. kr. kapetanata u Poreču što je sa spomenutim utokom. Deputacija bijaše kod kapetanata, gdje njoj rekoh, neka ide zemaljskomu odboru. Pošav tamo, predbacije njoj, da je utok sastavljen u hrvatskomu jeziku i da u njemu neima govora o dielitbi zemljišta, već samo proti prodaji.

Jedna deputacija podala se drugi put na zemaljski odbor u istom poslu, gdje je doznala, da je utok uništen, i da je občinsko glavarstvo odlučilo pod svaku cijenu prodati ono zemljište.

Trećoj deputaciji, koja bijaše u istom poslu kod zemaljskoga odbora rekoh, da valja učiniti drugi utok proti nakanjenoj prodaji, jer da će u tom poslu imati novu občinsku sjednicu, na kojoj će se konačno odlučiti o prodaji ili dielitbi.

Naši će Novovašani učiniti stalno sve zakonom propisane korake, da preprieče prodaju onoga zemljišta, jer nebi danas sutra imali gdje posjeći rukoviet prašca niti napasti gladnu ovcu.

Što moj muž odlučit, to valja, svi ostali nezapovijedaju ništa. U novoustrojenoj občini Marezige (Koparski kotar), namješten je ljetos mladi učitelj, po rodu i čuvstvu Niemac, imenom Gross. Obćinari bijahu opetovno kod e. k. kotarskoga poglavara g. Schaffenhuera moliti, da im dađe za slovensku školu učitelja Slovenca. G. kotarski poglavar odgovarao je na molbe naših muževa, da je Gross dobar dečak i da će biti valjan učitelj. Gospodja kotarskoga poglavara kazala je pako, da što njezin muž odlučit, to da valja, a svi ostali da nezapovijedaju ništa. Reč bi da je tomu tako, jer premda je g. Gross posve teosoban za učitelja na slovenskoj školi, on oštaje i nadalje na svojem mjestu — bilo to Slovincem pravo ili ne.

Trgoreem sa Hesom. U mjestu Ivanec kod Varazdina u Hrvatskoj imade na prodaju 21-742 za ciepanje i pilenje izvrstno prikladnih bukovihi stabala u procijenbenoj vriednosti od 21-140 kruna. Šuma je odaljena od željezničke postaje 4 kilometra, tlo i položaj za izvoz vanredno prikladan. Radne sile su jeftine. Potanje ubavišeti daje, te sa 10% procjene i oblozene i na omotu napisom "Ponuda na bukova stabla" providjeno pismene ponude prima do 28. marca vlastnik g. Božidar pl. Kukuljević, Ivanec kod Varazdina.

Matujemo, da ćemo ugoditi našim čitateljima, ako im u današnjem broju do-

nesemo u prevodu ratnu pjesmu junakačić Boera. Koraćnicu uglazbio je L. F. Wagner Op. 357.

Naknadni izbor u Dubrovniku. Dne 9. t. mj. objavljen je u starodavnom našem Dubrovniku naknadni izbor jednog zastupnika za hrvatski sabor u Zadru. Izabran bijaše kandidat hrvatske stranke ljubitelj g. Katić. Talijanski kandidat Božo Banac dobio je vrlo malo glasova.

Neka nam služe za primjer. U glasilu talijanske občine u Zadru čitamo, da je imala zadarska podružnica zlosretne "Lega Nazionale" u jednoj godini dohodka K. 18.000.

Ova ogromna brojka neka nam bude dokazom, što se sve pravom poštivnošću postignuti dađe i neka nam služi za primjer uzornog domoljublja.

Progon Hrvatsva po svuda. Imali smo prigode čitati u više navrata, kako se u raznih sjemeništih zabranjuje mladeži, ne samo svaka, bilo kakva nevina politička manifestacija, već dapače i čitanje stanovilih opozicionalnih novina. Naravno, da to biva pod pritiskom od zgora, samo da se mladež navede na put resignacije, na borbu za slobodu otačbine, da se u njoj ubije svaki otačbenički, zanosni polet za idealima hrv. naroda, da mladež ne podupire i brojno ne umnaža redove boraca proti ubitačnom sistemu. Koliko vlastodršcem pomaže takvo robsko odgojenje mladeži oni sami dnevno jasno opazuju, a mi ne treba, da to tek izticejmo. Reći ćemo samo, da se čuvstvo i osjećaj ničim ne da stlmiti, jer je ljubav domovine, jača sila od svih sistema i aparata bili oni iz željeza i krvi, kao što je bio Bismarkov.

I u Gorickom sjemeništu progoni se svaki hrvatski pokret. Prem je tamo ravnatelj Slovenac, on je ipak morao podići makinacijam i bezobraznim preljazijam fanatičnih Talijanaša. Mi za progona Hrvatsva ne možemo kriviti ravnateljstvo, jer znamo, da su neke odredbe usledile protiv njegove volje, pače da je timi odredbami povriedeno patriotsko čuvstvo samog ravnatelja.

Za to mi ove progone ovdje izticejmo, da bi se znalo, kako se štite Talijani, a tlače Hrvati, jedino za to, jer hoće da žive svojim narodnim životom. U tamnošnjem sjemeništu, usled njihovog bezdušnog rovanjenja ukinut je tamburaški zbor. Ukinut je i zbor hrv. duhovne mladeži, pače zabranjeni i privatni sastanci. Mladež ne smije držati političkih novina, po čem ona ne treba, da pozna patnje i potrebe svoga naroda, niti da se od svojih pobornika uči, kako im valja doskočiti, a još manje, da se valjano i temeljito pripravi za političku borbu. Tako tamošnja mladež sprovadja život medj zidinama, a da ne zna, što se zbiva u njezinom puku.

Ovo je brutalan postupak, ali mi se ufamo, da će ovaj progona našu mladež samo još više očelicit u ljubavi pram otačbini, da će ju zadahnuti još većim oduševljenjem za borbu proti tlačenju narodnog osjećaja, jer će na izvoru okušati i osjetiti, kako istom mora da se progoni ostali narod, kad se već i njegovoj inteligenciji u najljepšoj dobi ubija svaki otačbenički i narodni polet.

No Bog je pravedan i velik. Providnost dala nam je ljudi željezne volje i Jobove ustrijivosti, a blagoslovili će i njihovo nastojanje, da konačno sataru ovu brutalnu silu i svomu narodu izvjestiti pravo, sa ga po samoj prirodni idu. Uztrajmo! Jer uztrajnost pobiedjuje bezvjerjeto! "H. S."

Društvene vesti.

Za veliki ples Čitaonice već su razposlani pozivi, a ako ga koji posumnjom dobio nije, neka ga dodje uzeti u Čitaonicu. Svirati će vojnička glazba.

Istodobno prinjećujemo, da će biti buduću subotu dne 10. febrara veliki ples Sokola, za koji se već sada čine velike pripreme.

Članove Sokola upozorujemo na sutrašnju glavnu skupštinu u 2 sata poslie podne.

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda za Istru u Zrenju (selo Cabrnica) ustanovila se, te će započeti svoje djelovanje dne 4 febrara u 3 1/2 sata. Toga dana biti će prva glavna skupština. Ovim putem molite naši dičeni Zrenjeji st. zavijateljstvo naše družbe, da izvoli bezodvlačno poslati potrebite tiskanice na g. Antuna Tončica-Cekina u Zrenju — pošta Opatrlj. Pjevačko i tamb. društvo "Lovor" u Opatiji, priredjuje dve 1. veljače u "Zorinim" prostorijama, veliki koncert sa ple-

